

עַד לֹא שִׁלְטָא לְמַעְבַּד נִימוּסֵי, וּכְדִין הָוָה עָאקוּ
 דְרוּחָא. מָאן אִיהוּ רוּחַ בְּתִרְעָה דְקִאמְרָן. (נ"א דְעַד לֹא
 יָהֵב לִיהּ יוֹבְלָא בְרַבְחָה עַל הָאִי רוּחָא לְאַתְקִימָא נְפֶשׁ תְּתַמָּא וְלֹא שִׁלְטָא הָאִי רוּחַ עַל
 נְפֶשׁ אֱלָא כִּד אַתְבְּרָא מִיּוֹבְלָא כְדִין יְהֵא רוּחָא וּמָאן אִיהוּ רוּחַ, דָּא יַעֲקֹב, דְכְתִיב
 וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב וְגו').

תָּא חָזִי, כְּתִיב (שמות ו') הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ
 אֵלַי וְאִיךְ יִשְׁמַעֲנִי פִרְעָה וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם,
 מָאִי וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם. וְהֵא בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב (שמות
 ד') לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי וְגו' כִּי כְבֹד פֶּה וּכְבֹד
 לְשׁוֹן אָנֹכִי, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הָוָה אוֹתִיב לִיהּ,
 (שמות ד') מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם וְגו', וְהוּא אָמַר (שמות ד')
 וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, סְלִקָא דַּעְתְּךָ דְלֹא הָוָה בְּנִי,
 וְהִשְׁתָּא אָמַר וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, אִי הָכִי, אֵן הוּא
 מְלָה דְאַבְטַח לִיהּ קְדֻשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּקִדְמִיתָא.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

שְׁפָתַיִם. מַה זֶה וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, וְהָרִי
 בְּתַחֲלָה כְּתוּב לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי וְגו'
 כִּי כְבֹד פֶּה וּכְבֹד לְשׁוֹן אָנֹכִי, וְהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הִזְה מְשִׁיב לוֹ, מִי שֵׁם פֶּה
 לְאָדָם וְכו', וְהוּא אָמַר וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם
 פִּיךָ, הַתְעַלָּה עַל דַּעְתְּךָ שְׁלֹא הִזְה כְּדָ?
 וְעַתָּה אָמַר וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, אִם כְּדָ,
 אִיפֹה תְדַבֵּר שְׁתַּבְטִיחַ לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּרִאשׁוֹנָה?

שְׁמַעוֹן, מְקַצֵּר רוּחַ – שְׁעֵדִין לֹא יִצֵּא יוֹבֵל
 לְתַת לְהֵם מְנוּחָה. וְרוּחַ אַחְרוּנָה עֵדִין לֹא
 שִׁלְטָה לְעִשׂוֹת מְנַהֲגֵם, וְאִזּוּ הָיוּ בְּעִזּוֹת
 שֶׁל רוּחַ, מוֹעֵקָה שֶׁל רוּחַ. מִיְהוּ? רוּחַ
 אַחְרוּנָה, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ. (שְׁעַד שְׁלֹא נִתְּן הַיּוֹבֵל
 בְּרַבְחָה עַל הָרוּחַ הַזֶּה לְהַתְקִים הַנְּפֶשׁ הַתַּחְתּוֹנָה, וְלֹא שׁוֹלֵטת הָרוּחַ
 הַזֶּה עַל הַנְּפֶשׁ אֱלָא פֶּאֶשֶׁר מִתְבְּרַח מִהַיּוֹבֵל, אוֹ תְהִיָּה רוּחַ. וְמִי
 הֵיא הָרוּחַ הַזֶּה? יַעֲקֹב, שְׁכֵתוֹב וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב וְגו').

בֵּא רְאֵה, כְּתוּב הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא
 שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִיךְ יִשְׁמַעֲנִי פִרְעָה וְאֲנִי עָרַל

אֵלֶּא רָזָא אִיהוּ, מִשָּׁה קָלָא, וְדַבּוּר דְּאִיהוּ מְלָה
דִּילִיָּה, הָזָה בְּגִלּוּתָא, וַתְּהוּ אִיהוּ אָטִים
לְפָרְשָׁא מְלִין, וּבְגִין דָּא אָמַר, וְאִיךְ יִשְׁמַעְנִי פְרַעָה,
בְּעוּד דְּמְלָה דִּילִי אִיהוּ בְּגִלּוּתָא דִּילִיָּה, דְּהָא לִית
לִי מְלָה. הָא אֲנָא קָלָא מְלָה גְרַע, דְּאִיהוּ בְּגִלּוּתָא,
וְעַל דָּא, שְׁתַּף קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרֹן בְּהַרְיָה.

תָּא חַזִּי, כָּל זְמַנָּא דְּדַבּוּר הָזָה בְּגִלּוּתָא, קָלָא
אֶסְתַּלַּק מִנִּיָּה, וּמְלָה הָזָה אָטִים בְּלֹא קוּל,
כַּד אָתָּא מִשָּׁה, אָתָּא קוּל. וּמִשָּׁה הָזָה קוּל בְּלֹא
מְלָה, בְּגִין דְּהָזָה בְּגִלּוּתָא, וְכָל זְמַנָּא דְּדַבּוּר הָזָה
בְּגִלּוּתָא, מִשָּׁה אָזִיל קָלָא בְּלֹא דַבּוּר, וְהָכִי אָזִיל
עַד דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְּסִינֵי, וְאֶתִּיהִיבַת אֲזִרְיָתָא,
וּבִתְהוּא זְמַנָּא, אֶתְחַפֵּר קָלָא בְּדַבּוּר, וּכְדִין מְלָה
מְלִיל, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות כ') וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת
כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וּכְדִין, מִשָּׁה אֶשְׁתַּכַּח שְׁלִים

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הקול הסתלק ממנו, והדבור היה אטום בלי קול. כשכא משה בא הקול, ומשה היה קול בלי דבור, משום שהיה בגלות, וכל זמן שהדבור היה בגלות, משה הלך בקול בלי דבור, וכך הלך עד שקרבו לחר סיני ונתנה תורה, וכאותו זמן התחבר קול בדבור, ואז הדבר דבר, והו שכתוב וידבר אלהים את כל הדברים

אלא סוד הוא. משה הוא קול, והדבור שהוא הדבור שלו היה בגלות, והוא היה אטום מלפרש דברים, ומשום כך אמר ואיך ישמעני פרעה, בעוד שהדבר שלי היא בגלות שלו, שהרי אין לי דבר. הריני קול דבר גרוע, שהיא בגלות, ולכן שתף הקדוש ברוך הוא עמו את אהרן. בא ראה, כל זמן שהדבור היה בגלות,

בְּמִלָּה בְּדַקָּא יְאוּת, קוּל וְדַבּוּר בְּתַדָּא בְּשִׁלְיִמוּ.

וְעַל דָּא מֹשֶׁה אֶתְרַעִים, דְּמִלָּה גִרַע מִנִּיה, בַּר
 תְּהוּא זְמַנָּא דְּמִלִּילַת לְאַתְרַעְמָא עֲלוּי,
 בְּזְמַנָּא דְכִתִּיב, (שמות ו') וּמָאז בָּאתִי אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר
 בְּשִׁמְךָ, מִיד (שמות ו') וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה. תָּא
 חַזִּי דְהָכִי הוּא דְשָׂרָא מְלָה לְמַלְלָא וּפְסֵק לָהּ, בְּגִין
 דְּעַד לָא מָטָא זְמַנָּא דְכִתִּיב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו'.
 וּפְסֵק וְאֲשָׁלִים קָלָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 אֲנִי ה'. בְּגִין דְּדַבּוּר הָזֶה בְּגִלּוּתָא, וְלֹא מָטָא זְמַנָּא
 לְמַלְלָא. (וְתָא חַזִּי)

בְּגִינֵי כֵךְ, מֹשֶׁה לָא הָזֶה שְׁלִים מְלָה בְּקַדְמִיתָא,
 (דְּהָכִי אֶתְחַזִּי) דְּאִיהוּ קוּל, וְאֵתִי בְּגִין דְּבּוּר,
 לְאַפְקָא לִיה מִן גְּלוּתָא. פִּינּוּ דְנִפְק מִן גְּלוּתָא,
 וְאֶתְחַבְּרוּ קוּל וְדַבּוּר בְּתַדָּא בְּטוּרָא דְסִינֵי,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַגִּיעַ זְמַן שְׁכִתּוּב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו'.
 וּפְסֵק וְהַשְׁלִים הַקּוּל. זְהוּ שְׁכִתּוּב וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו אֲנִי ה'. מִשּׁוּם שֶׁהַדַּבּוּר הָזֶה בְּגִלּוּת
 וְלֹא הַגִּיעַ זְמַן לְדַבֵּר. (וּבֵּא רֵאח)

מִשּׁוּם כֵּךְ מֹשֶׁה לֹא הָיָה שְׁלֵם בְּדַבְּר
 בְּתַחֲלָה, וְשִׁכְרָא נִרְאִי. שְׁהוּא קוּל, וּבֵּא
 בְּשִׁבְלֵי דְבּוּר לְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִן הַגְּלוּת.
 פִּינּוּ שְׁעִיבָא מִן הַגְּלוּת וְהִתְחַבְּרוּ קוּל

הָאֵלֶּה. וְאֵז מֹשֶׁה נִמְצָא שְׁלֵם בְּדַבְּר
 כְּרֵאוּי, קוּל וְדַבּוּר אֶחָד בְּשְׁלֵמוֹת.

וְעַל כֵּךְ מֹשֶׁה הִתְרַעַם, שֶׁהַדַּבּוּר נִגְרַע
 מִמֶּנּוּ, פִּרְט לְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁדְּבָרָה לְרַגּוּ
 עֲלוּי, בְּזְמַן שְׁכִתּוּב וּמָאז בָּאתִי אֶל פְּרַעֲה
 לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, מִיד - וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל
 מֹשֶׁה. בֵּא רֵאח שְׁכָךְ הוּא, שֶׁהִתְחִיל דְּבַר
 לְדַבֵּר וּמִפְּסִיק אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁעַדִּין לֹא

אֶשְׁתַּלִּים מֹשֶׁה וְאַתָּסִי, וְאַשְׁתַּכַּח כִּדִּין קוֹל וְדַבּוּר
בַּחֲדָא בְּשִׁלְיָמוּ.

תָּא חַזִּי, כָּל יוֹמִין דְּהָזָה מֹשֶׁה בְּמַצְרִים, דְּבָעָא
לְאַפְקָא מַלְאָה מִן גְּלוּתָא, לָא מַלִּיל מַלְאָה,
דְּאִיתָּו דַּבּוּר. פִּינּוֹן דְּנַפְיָק מִן גְּלוּתָא, וְאַתְחַפֵּר קוֹל
בְּדַבּוּר, הֵהוּא מַלְאָה דְּאִיתָּו דַּבּוּר, אֲנַהֲיג וְדַבֵּר לוֹן
לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל לָא מַלִּיל, עַד דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְּסִינֵי,
וּפְתַח בְּאוּרֵייתָא, דְּהָכִי אֶתְחַזִּי. וְאִי תִימָא, (שמות י"ג)
כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם, לָא פְתִיב כִּי דַבֵּר,
אֵלָּא כִּי אָמַר, דְּאִיתָּו רְעוּתָא דְּלִפְּא בַּחֲשָׂאֵי, וְהָא
אוֹקִימָנָא. (דף כ"ר ע"א).

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. ר'
יְהוּדָה פְתַח, (שיר השירים ה') קָמְתִי אֲנִי לַפְתוּחַ
לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמֶק עֶבֶר וְגו'. קָמְתִי אֲנִי לַפְתוּחַ

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לָא דַבֵּר, עַד שְׁקָרְבוּ לְהַר
סִינֵי וּפְתַח בַּתּוּרָה, שְׂפָדָא רְאוּי. וְאִם
תֹּאמַר, כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם,
לָא כְּתוּב כִּי דַבֵּר, אֵלָּא כִּי אָמַר, שְׁהוּא
רְצוֹן הַלֵּב בַּחֲשָׂאֵי, וְהָרִי בְּאַרְגוֹ.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי
ה'. רַבִּי יְהוּדָה פְתַח, קָמְתִי אֲנִי לַפְתוּחַ
לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמֶק עֶבֶר וְגו'. קָמְתִי אֲנִי

וְדַבּוּר כְּאַחַד בְּהַר סִינֵי, הַשְׁתַּלֵּם מֹשֶׁה
וְנִרְפָּא, וְנִמְצָא אִזּוּ קוֹל וְדַבּוּר כְּאַחַד
בְּשִׁלְמוֹת.

כֵּן רְאֵה, כָּל הַיָּמִים שְׁתִּיזָה מֹשֶׁה
בְּמַצְרִים שְׂרָעָה לְהוֹצִיא תְּדַבּוּר מִן
הַגְּלוּת, לָא דַבֵּר דְּכֵר שְׁהוּא דַּבּוּר. פִּינּוֹן
שְׂרָעָה מִן הַגְּלוּת וְהַתְּחַפֵּר קוֹל בְּדַבּוּר,
אוּתוּ דַבֵּר שְׁהוּא דַּבּוּר הַנְּהִיג וְהוֹלִיךְ אֶת

לְדוּדֵי, דָּא קָלָא. תָּא חַוִּי, בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל כִּד אֵיהִי
 בְּגִלּוּתָא, קָלָא אֶסְתַּלַּק מִינָהּ, וּמְלָה אֶשְׁתַּכְּדִּי מִינָהּ,
 בְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים ל"ט) נְאֻלְמַתִּי דוּמְיָהּ. וְאִי
 אֶתְעַר מִלְתָּא, מַה כְּתִיב, וְדוּדֵי חָמַק עָבַר, דְּהָא
 קָלָא אֶסְתַּלַּק מִינָהּ, וּפְסֻקָא מְלָה. (בְּמָה דְאֵת אָמַר) וְעַל
 דָּא וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, שְׂרִיאַת לְמַלְלָא,
 וּפְסֻק וּשְׁתִּיק. לְבַתָּר אֲשֵׁלִים קָלָא וְאָמַר וַיֹּאמֶר
 אֱלֹוֹ אֲנִי ה'.

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב
 תּוֹסַפֶּת וְא"ו, דְּאֵיהִו שְׁלִימוֹ דְּאַבְרָהָן, בְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב,
 בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת וְא"ו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, הָא
 כְּתִיב (בראשית כ"ח) אֲנִי ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֲבִיךָ וְאֱלֹהֵי
 יִצְחָק, הָא בְּיַצְחָק תּוֹסַפֶּת וְא"ו.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ אֲנִי ה'.
 וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב.
 בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת וְא"ו, שְׁהוּא בְּחִיר
 הָאֲבוֹת, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת
 וְא"ו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, הָרִי כְּתוּב
 אֲנִי ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֲבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק.
 הָרִי בְּיַצְחָק תּוֹסַפֶּת וְא"ו?

לְפַתַּח לְדוּדֵי – זֶה קוּל. בֵּא רָאָה, בְּנִסְתַּי
 יִשְׂרָאֵל, בְּשִׁהִיא בְּגִלּוּת, קוּל מִסְתַּלַּק
 מִמְּנָה, וְהַדְּבֹר נִשְׁתַּתַּק מִמְּנָה, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר נְאֻלְמַתִּי דוּמְיָהּ. וְאִם מִתְעוּרַר
 דְּבַר, מַה כְּתוּב? וְדוּדֵי חָמַק עָבַר, שְׁהִרִי
 קוּל הַסְתַּלַּק מִמְּנָה וּנְפֻסַּק הַדְּבֹר, וְעַל זֶה
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה. הַתְּחִילָה לְדַבֵּר,
 וְהַפְּסִיקָה וּשְׁתַּקָּה. אַחַר כֵּן הַשְּׁלִים הַקּוּל

אָמַר לִיָּהּ, שְׁפִיר הָוָה, בְּגִין דִּי־עֵקֶב הָוָה קָיִים,
וְאִכְלִיל לִיָּהּ לִי־עֵקֶב בְּיַצְחָק, (דְּהוּה מִיָּת)
דְּאִתְחַשְׁבוּ עֵינָיו, וְהָוָה כְּמַת, דְּהָא בְּעוּד דְּבַר נָשׁ
אִיהוּ קָיִים בְּהָא עֲלָמָא, לָא אֲדַכֵּר עֲלוּי שְׁמָא
קַדִּישָׁא, וְעַל דָּא אִכְלִיל לִיָּהּ בְּיַצְחָק. הַשְׁתָּא דְּמִית
יַעֲקֹב, אַתָּא מְלַח בְּאַתְרֵיהּ. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וְאָרָא
אֶל אַבְרָהָם אֶל יַצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּתוֹסַפֶּת ו'.

בְּאֵל שַׁדַּי: אֶתְחַזֵּינָא לְהוּ, מִגּוֹ אֲסַפְקִלְרֵיָא דְּלָא
נְהָרָא. וְלָא אֶתְחַזֵּינָא מִגּוֹ אֲסַפְקִלְרֵיָא
דְּנְהָרָא. וְאִי תִיכָא דְּהָא אֲשַׁתְּמָשׁוּ בְּנוֹקְבָא בְּלַחֲוֹד
וְלָא יִתִּיר. תָּא חַזֵּי, דְּלָא אֶתְפְּרָשָׁן לְעֲלָמִין, הָדָא
הוּא דְּכַתִּיב וְגַם הִקִּימוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּם, דְּהָא
בְּרִית אֶתְחַבֵּר עִמָּה.

מִקּוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵית לִיָּהּ לְבַר נָשׁ לְמִילָתָהּ,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

בְּאֵל שַׁדַּי - נִרְאִיתִי לָהֶם מִתּוֹךְ
אֲסַפְקִלְרֵיָה שְׁלָא מְאִירָה, וְלָא נִרְאִיתִי
מִתּוֹךְ אֲסַפְקִלְרֵיָה הַמְאִירָה. וְאִם תְּאֹמַר
שְׁהַרֵּי הַשְׁתַּמְשׁוּ בְּנִקְבָה לְבַד וְלָא יוֹתַר
- בָּא רְעָה שְׂאִינָם נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים. זְהוּ
שְׁפָתוֹב וְגַם הִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּם,
שְׁהַרֵּי הַבְּרִית הַתְּחַבְּרָה עִמָּה.
מִתְקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ לְאָדָם לְלַמֵּד,

אָמַר לוֹ, יִפְהּ הָיָה, מִשּׁוּם שְׁיַעֲקֹב הָיָה
קָיִם, וְהַכְּלִיל אֶת יַעֲקֹב בְּיַצְחָק, וְשִׁהִיָּה מִתּוֹ
שְׁחַשְׁבוּ עֵינָיו וְהָיָה כְּמַת, שְׁהַרֵּי בְּעוּד
הָאָדָם קָיִם בְּעוֹלָם הָזֶה, לָא נִזְכָּר עֲלוּי
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְעַל בֵּין הַכְּלִיל אוֹתוֹ
בְּיַצְחָק. עַכְשָׁו שְׁמַת יַעֲקֹב, בָּא הַדְּבַר
לְמִקּוּמוֹ. זְהוּ שְׁפָתוֹב וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם
אֶל יַצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּתוֹסַפֶּת ו'.

דְּהָא אִיתוּ קְאָמַר דְּלֹא פְּרִישׁ לֹון, דְּכְתִיב בְּאֵל שְׂדֵי, וְכְתִיב וְגַם הִקְיִמוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם, בְּגִין לְקִיּוּמָא קִיּוּמָא בְּיַחְדָּא חַד, וְגַם הִקְיִמוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְגו'. הָא אֲתִמַּר, מָאן דְּזִכִּי לְבְּרִית, יָרִית לְאַרְעָא.

רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, הוּוּ שְׂכִיחִי יוֹמָא חַד קָמִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (איוב י"ט) גִּוְרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב כִּי חִמָּה עֲזוֹנוֹת חֶרֶב לְמַעַן תִּדְרַעוּן שְׂדֵינָן. שְׂדֵינָן כְּתִיב. גִּוְרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב, מָאן חֶרֶב. דָּא (ויקרא כ"ו) חֶרֶב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, דְּהָא הָא חֶרֶב קָאִים לְאַסְתַּכְּלָא מָאן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית, דְּכָל מָאן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית, נֹקְמָא דְּנִקְמִין מַנִּיהּ, הָא חֶרֶב הוּא.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (איוב י"ט) כִּי חִמָּה עֲזוֹנוֹת חֶרֶב. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּמָאן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְמַעַן תִּדְרַעוּן שְׂדֵינָן. שְׂדֵינָן כְּתוּב. גִּוְרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב, אִיזוּ חֶרֶב? זוּ (ויקרא כו) חֶרֶב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, שְׂהַרִי חֶרֶב זוּ עוֹמְדַת לְהַסְתַּכְּלָא עַל מִי שְׁמִשְׁקַר בְּבְרִית. שְׂכָל מִי שְׁמִשְׁקַר בְּבְרִית, הַנִּקְמָה שְׁנוֹקְמִים מִמֶּנּוּ זוּ הַחֶרֶב הוּוּ.

זְהוּ שְׂכַתוּב כִּי חִמָּה עֲזוֹנוֹת חֶרֶב. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁמִי שְׁמִשְׁקַר בְּבְרִית,

שְׂהַרִי הוּא אָמַר שְׂלֵא נֹדַע לְהֶם, שְׂכַתוּב בְּאֵל שְׂדֵי, וְכַתוּב וְגַם הִקְמִיתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם, כְּדִי לְקַיֵּם הַבְּרִית בְּיַחְדָּא אַחַד, וְגַם הִקְמִיתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְגו'. הַרִי נְאֻמַּר, מִי שְׂזוּכָה לְבְּרִית יוֹרֵשׁ אֶת הָאָרֶץ.

רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ מְצוּיִים יוֹם אַחַד לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, גִּוְרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב כִּי חִמָּה עֲזוֹנוֹת חֶרֶב